

FØROYA

SOSIAL DEMOKRATUR

Brádf. blaðstjóri: MARTIN JOENSEN

Prent: A. ØSTER'S

HEIMATÍÐINDI

„Reseptión“ umborð
á Oyrnafjalli.

Meðan »Oyrnafjall« lá á Tvöroyri beyð stjórin Zakarias Joensen sóknarstýrinum, keypmanninum og nokkrum öðrum til ein »receptión« umborð á skipinum. Tað var hugnalig og væl-eydnað samkoma. Röður, sum hildnar vórðu, tóku fram, at nú vóru Føroyingar eisini farnir at kappast í farmasigling við aðrar tjóðir á viðum havi. Peikað varð eisini á hetta dømi um, hvat samvirkisandin kann útrætta, og at føroyskir keypmenn og reiðarar tóku væl imóti »Tjaldrinum«, teir fóru at gera tað sama móti hesum nýggja skipinum.

„Brimnes“

kom heim við um 350 skpd. av saltfiski (trolskip). Teir fóru til Bjarnoyinna, men tá var fiskurin farin. Hetta hava teir so fiskað á Norðkapgrunninum. Tað er smáur fiskur. Teir siga frá, at trolararnir, sum royna í Hvítahavinum fáa ongan fisk á vestara partinum. Ti ota teir seg eystureftir. Har liggja russiskir trolarar, álvaðnaðir, kannón bæði for og bak. Fiskurin har eysturi er stórir og góður fiskur.

Heiðursmerki.

Danir og Norðmenn hava bytt heiðursmerki út til Føroyingar mest fyrri tænastu undir krígunum. »Dimmal« sigur nú í næstseinasta blaði frá, at Bretlendingar eisini hava givið heiðursmerki til Danir og Føroyingar her í Føroyum.

Ítróttur.

»Neistin« og V.Í.F. (mannslið) leikaðu landskappingardyst í gjár. 2. liðini leikaðu javnt 4-4.

1. lið V. Í. F. vann 1. lið »Neistan« við 5-0.

K. Í. 1. lið leikaði móti B 36 b K. Í. vann 11-0.

Móti Hetlendingum:

Ítróttasamband Føroya hevur burt úr okkara fótbóltsleikarum kosið sær 16 av landsins bestu, ið venja skulu í felag frá 15. og til ólavsvøku so vit á ólav-søku kunna motta hetlendingum við einum samansettum liði. Teim, ið Ítróttaráðið hevur sýnt hetta álit eru hesir:

Helgo Larsen Klakksvík
Mourits Jacobsen —
Kristin Guttesen Tórshavn

Jógvan Johansen —
Óla J. Guttesen —
J. W. Mortensen —
Meinhard Arge —
Herluf Mikkelsen —
Jógvan Debess —
Esmar Jacobsen —
Kjartan Nattestad —
Hjörleif Hansen —
Einar Larsen Tvöroyri
Mortan Niclasen —
Sam Olsen Vági
Andrew Thomsen —

Feskfiskasalan.

8. juli	ks.	£
Stella Arg.	2315	6.134
Riddarin	433	3.484
Njörður	147	1.360
flutt	21	218
Njarðlingur	332	1.118
Barðið	407	1.934
Morgunstj.	144	1.345
13. juli		
Fagriklettur	424	1.884
Akranes	335	1.215
Vestursøki	337	1.296
Glottin	213	1.324
14. juli		
Poppy	624	4.402
Árnaberg	166	547
Skálafjall	157	931
Vestmanna	445	1.525
Sonja Egholm	351	1.303

Húsaviðurskifti
í Føroyum.

Onkuntíð fyrr er hesin spurningur havdur frammi. Hann er nú, ið folkið veksur, og tey verkligu framstiginu taka um seg, vörðin meira og meira átroðkandi.

Í stórum plássum hava fólk ikki longur líkindi at byggja egin hús. Tey mugu søkja sær innivist hjá öðrum: leiga holi, sum vit siga. Og tá ið eingin hevur havt slik viðurskifti í eygsjón er trot uppá húsarúmd — serliga í hövuðstaðnum. Tilfaratíð hessa tíðina hevur eisini ligið í buktini. Av slikum líkindum stendst, at húsaleigan rennur upp, og tað í stórum. Eingi hús eru, vinnulíkindi á einum plássi gerast góð, og so leitar heil mannföld inn á plássið í stuttum tíðarskeiði.

Vit skuldu havt eina umsjón við húsaleiguglum, men tað er sjálvandi ikki gott at seta reglur fyrri húsaleigu, tá ið slikur gravgangur er eftir at fáa holi. Skal strangliga verða farið fram her, so verður bara noktað at leiga burtur. Tað er sjálvandi tær høgu húsaleigurnar, ið eggja fólk at leiga síni hús ella rúm í sínum húsum burtur.

Einastu ráð at greiða henda álvarsspurningur eru at byggja meira. Men hvør skal byggja? Privatmenn kunna ikki tvingast at byggja. So má tað vera land ella kommuna, ið taka sær av tí, helst kommunurnar.

Ja, ofta er so, at ein sosialur

Føroyskt kol - útlendskt kol - koks.

Arbeidsmannafelagsins kolasala,
Tórshavn - tlf. 405.

Eg keypi

klippfisk

tilvirkaðan til sølu í Italiu.

Interesseraðir seljarar seta seg í samband við meg sum skjótast til at samráðast um pris.

GUDMUND ISFELT

Føroya Fólkaháskúli.

Vetrarskúli fyri dreingir verður frá 1. okt. til 28. febr. Teir, ið ætla sær á skúlan, kunnu søkja um peningastyrk (innan 1. sept.). Nærri frágreiðing hjá Jóhannesi av Skarði, telefon 243.

og samfelagsligur neyðstandur noyðir stat ella kommunu at ganga ein »sosialiseringaveg«. Her er eitt mál, sum alment má verða lagt uppi. Fólk royna at krúpa inni í sínum trongu rúmmum, tey lata leigugjald, sum tey á ongan hátt orka at gjalda, og aftur at hesum, eru eisini skattareglurnar so, at skattaveldi gevur leiguútreiðslum ongan ans. Tey gjalda fullan skatt av húsaleiguni. Og kanska tey, sum líkindi hava havt at byggja sær hús, sleppa nær við skattafri av sínum húsum.

Lærulíkindini í Føroyum.

Skulu Føroyingar kunna standa seg, mugu teir vera förir at kappast við útlendið í øllum förum. Viðvíkjandi framleiðslu so mugu framleiðsluútreiðslurnar ikki vera hægri hjá okkum enn aðra staðni. Verður tað, kunna vörur okkara ikki kappast við útlendskar vörur.

Á sama hátt er tað á lær-dómsókinum. Standa skúlaviðurskifti okkara aftan fyrri útlandsins, fer hin ungi heldur hagar at leita sær kunnleika enn í heimlandinum — uttan so, at vit steingja og forða at sleppa burtur, og tað eru ráð, ið illa hóska í einum frælsislandi. Öllum er greitt, at viðvíkjandi skúlum, so kunnu vit enn ikki kappast.

Læraraprógvið frá Føroya Lærarskúla verður ikki mett so høgt sum tilsvareandi prógv frá donskum lærarskúla. Og so er ein annar stóri vansi, sum ger, at hin unga slektin

leitar sær burtur at læra: tað er so nógv biligari hjá Føroyingi at fara niður til Danmarkar at ganga í skúla og taka eitt prógv enn her heima í Føroyum.

Hin í nógv ár umrøddi studentaskúlin kom, og tað var mett at vera eitt mikið framstig; men gagn hansara fyrri føroyska mentun og føroyska uppvenjing er á ongan hátt fullfíggað, tí tað er so dyrt hjá bygdanæmingum at fara til Havnar at hann, ið kann, fer heldur niður til Danmarkar, tað verður honum nógv biligari.

Her er ein skeivleiki, sum eigur at verða bóttur. Skal ikki okkara frigeringar og uppbyggjarstarv verða eitt tómt spæl, so mugu viðurskifti gerast so, at hin ungi ikki av slikum grundum fer at leita sær burtur.

Ein ætlan hevur leingi ligið framvið at fáa í lag eina kost-skúlaskipan, og eftir henni at leggja teir hægri skúlarnar saman: læruskúla, studentaskúla og preliminariskúla. Men henda ætlan hevur bara svomið framvið, og hon er ikki komin í ljósmála.

Slik skipan kostar pening, men tað kostar skúlaskipan í øllum demokratiskum londum, ið stremba fram imóti at gera lærdóm og menning atkomilig fyrri øll — fátæk eins og rík. Sum hevur ljóðað, so hava studentaskúla viðurskiftini verið vánalig, síðan hann varð settur á stovn. Eingi skúlahús, ringar læraralønir, og trot uppá føroyskar lærarar.